

IKKI TIKKIÐ STØÐU

Humanistafelag Føroya hevur ikki tikið endaliga støðu til spurningin um fosturtøku, men formaðurin sigur seg stuðla fríari fosturtøku, ið er innan etiskt- og lívfrøðiliga ráðiligt tíðarrúm

MORTAN ØSTERØ
MORTAN@SOSIALURIN.FO

Formaðurin í Humanistafelag Føroya, Jens Arni Leo Hammerfoss, sigur at felagið hevur ikki veruliga viðgjørt spurningin um fosturtøku enn, og tískil kann hann ikki reiðiliga tala vegna alt felagið.

– Nú er felagið hjá okkum framvegis rímiliga nýtt, og hava vit ikki havt høvi at taka eina felagsstøðu til hendan spurningin. Tó hava ganga vit avgjört inn fyri vernd av mannarættindum og sjálvsavgerðarrætti hjá tí einstaka menniskjanum, og ætla vit okkum at viðgera spurn-

ingin um fosturtøku í tí høpinum, sigur Jens Arni.

Í Føroyum hevur stundum verið kjak um at seta á stovn eitt etiskt ráð, ella siðseminevnd, ið skal taka upp truplar læknávisindaligar spurningar, sum eitt nú fosturtøku. Føroysku uppskotini at stovnsseta siðseminevnd eru tó ikki komin á mál enn, hóast undanfarni og verandi heilsuráðfólkini hava havt tað í sínum ætlanum. Danmark hevur eitt líknandi ráð, sum tekur lut í almenna kjakinum og gevur út árlegar frágreiðingar við hagtølum, sjúkdómum umframt etiskum hugleiðingum.

Tvistøður

– Fyri mítt viðkomandi er tað ráðiligari at loyva fríari fosturtøku heldur enn at banna henni, skal tað setast soleiðis upp. Fyri felagið er tað týðningarmikið, at eitt sovorðið mál verður viðgjørt við atliti til bæði etisk og vísindalig tilmæli. Frí fosturtøka verður tískil ikki meira frí enn hvat vísindin og etikkurin loyva – har sum verndin av einum menniskja byrjar, gongur markið fyri fosturtøkuni, sigur formaðurin fyri Humanistafelag Føroya.

Ein av afturvendandi etisku tvistøðunum viðvíkjandi fosturtøkum, er hvussu avgerðarrætturin hjá kvinnuni um egnan kropp skal vigast í móti atlitinum til fostri. Er kvinnan eitt nú vorðin við barn

uttan at ynskja tað, ella uttan at vera til reiðar at gerast mamma, er tað eitt stórt inntriv í hennara sjálvsavgerðarrætt at nokta henni fosturtøku. Hinvegin er eisini etiskt viðkomandi at hava í huga hvørt tað er rætt at taka eitt fostur, sum kann verða til eitt menniskja, og í tí førinum meta um nær eitt fostur verður menniskja.

– Tað er rímiliga greitt, at tørvur er á eini dagføring av lóggávuni viðvíkjandi fosturtøku, men sjálv heimildin at avgera nær eitt fostur er meira eitt menniskja enn eitt fostur, eigur at liggja hjá læknunum og einum etiskum ráði, sigur Jens Arni Leo Hammerfoss.